

Ιεροδιάκονος Στέφανος Ιβηρίτης (1838-1928) (Γέροντας Μωυσής Αγιορείτης (†))

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Γεννήθηκε στο Βογατσικό της Δ. Μακεδονίας το 1838. Νέος ήλθε στο Άγιον Όρος, όπου εκάρη μοναχός και αργότερα χειροτονήθηκε διάκονος στη μονή Ιβήρων. Το 1866 λόγω της γενομένης μεγάλης πυρκαϊάς και άλλων πειρασμών αναχώρησε από τη μονή του. Είχε εργασθεί για την κοινοβιοποίηση της μονής του με άλλους πατέρες, αλλά δεν τα

κατάφεραν. Ήταν φιλόανθρωπος αρκετά.

Σκοπό της ζωής του έβαλε τη διάδοση των ελληνικών γραμμάτων και την ίδρυση σχολείων ως άλλος άγιος Κοσμάς Αιτωλός. Το 1900 επέστρεψε στο Άγιον Όρος, για να επανιδρύσει και ανακαινίσει την Αθωνιάδα Σχολή, μα δεν τα κατάφερε. Έφτασε μέχρι το Παρίσι, ίδρυσε στην Κωνσταντινούπολη τη «Φιλεκπαιδευτική Μακεδόνικη Αδελφότητα», που διατηρούσε στο Τσοτύλι Σιάτιστας Γυμνάσιο με οικοτροφείο, από το οποίο αποφοίτησαν περισσότεροι από 500 νέοι, αρκετοί των οποίων αναδείχθηκαν σπουδαίοι επιστήμονες. Το 1895 ίδρυσε στη Θεσσαλονίκη το περίφημο Εμπορικό Λύκειο, στο οποίο φοίτησαν πολλοί νέοι απ' όλη τη Β. Ελλάδα. Το 1906 συνέστησε στη Θεσσαλονίκη σπουδαίο πρότυπο Παρθεναγωγείο, όπου φοιτούσαν κάθε έτος 120 νέες.

«Ο Ιβηρίτης καλόγερος Στέφανος Νούκας δικαίως δύναται να ονομασθή μεγάλος, αφού είναι κατ' ομολογίαν η μεγαλύτερα εκπαιδευτική προσωπικότης της παρελθούσης γενεάς». Επίσης: «ήτο ο εν Θεσσαλονίκη πολυσέβαστος, τρισαγάπητος και θαλερώτατος γέρων, του οποίου το τετιμημένον όνομα συνεδέθη αρρήκτως προς τα εκπαιδευτικά της αυτόθι ομογένειας πράγματα κατά την προοδευτικήν των οποίων ανέλιξιν πρωταγωνίστησεν, εμόχθησε, εθυσιάσθη ως ειπείν, αλλ' ενίκησε και εθριάμβευσε όσον ουδείς άλλος. Επί ήμισυν όλον αιώνα έζησεν, ηργάσθη, ενεπνεύσθη και αφοσιώθη ολοψύχως εις εν καί μόνον υψηλόν ιδανικόν· πώς να ανύψωση και ανάδειξη εθνοπρεπή και τελεσιουργόν και αναμορφωτικήν την ελληνικήν αυτόθι παιδείαν. Και δικαιούται να σεμνύνεται ότι το κατόρθωσε ... Αυτή εν σκιαγραφία είνε η δράσις και η δημιουργία του πολιού ακαμάτου ανδρός, ον δικαίως περιβάλλει η λατρεία και η ευγνωμοσύνη πάντων. Άπαντας τους υπέρ της παιδείας εργασθέντας υπερέβη. Μεγάλη δε τιμή των μοναχών είνε, διότι εκ του μοναχικού κλοιού και κατά τους νεωτέρους χρόνους ανεπήδησε τοιαύτη δύναμις». (Ημερολόγιον Στόκου 1910).

Πηγες - Βιβλιογραφία

Ανωνύμου, Στέφανος Νούκας, Μοναστηριακά Χρονικά 11/1938, σσ. 6-7.